

Pohjasperän vesiosuuskunnan esitys kunnanhallitukselle

2286/50.509/2020

Kunnanhallitus 23.03.2020 § 62

Pohjasperän Vesiosuuskunta on lähettänyt 18.2.2020 saapuneen esityksen Ranuan kunnanhallitukselle Ranuan kunnan pohjoisosan vesihuoltoverkostojen kehittämiseksi ja Pohjasperän vesiosuuskunnan verkostojen laajennuksen suunnittelun rahoittamiseksi Lapin ELY-keskuksen yleishyödyllisten investointien hausta.

Pohjasperän Vesiosuuskunnalla on uusi vuonna 2016 käyttöön otettu nykyaikainen pohjavedenottamo. Vedenottamon kapasiteetista on käytössä vain murto-osa. Vuonna 2018 tehdyn selvityksen perusteella suunnitellulla alueella olisi halukkaita liittymiä Pohjasperän vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston. Liittymisen edellytyksenä on, ettei kustannustaso yksittäiselle liittyjälle saa nousta kohtuuttoman korkeaksi.

Saapuneessa kirjeessä esitetään, että kokonaisuutena Ranuan kunnan pohjoisosan vesihuollon kehittämiseksi tulee laatia yleissuunnitelma. Suunniteluun liittyen jokaisen vesilaitoksen nykytilanteesta tehdään kartoitus ja koko aluetta tarkastellaan kokonaisuutena. Suunnitelmassa selvitetään vesilaitosten yhteenliittymisen tai yhteistyön mahdollisuuksia ja lopputuloksena syntyisi kustannusarvio Ranuan kunnan pohjoisosan vesihuollon järjestämisestä Simojärven ja Kortteen vesilaitosten runkolinjoihin saakka. Yleissuunnitelman kustannusarvio on yhteensä 25.000 euroa, josta kunnan osuudeksi ehdotetaan 7.500 euroa.

Vesihuollon järjestäminen koko alueelle hyödyntäisi vähintään yli 200 kiinteistöä, joissa nykyisin ei ole vesijohtoverkkoa. Vesihuollon järjestäminen alueelle mahdollistaisi alueiden vakituisten ja vapaa-ajan asuinrakennusten rakentamisen ja kehittämisen. Vesihuolto on myös alueen matkailun kehittämiseksi perusedellytyksiä.

Vuoden 2020 talousarviossa ja vuosien 2021 - 2022 toiminta- ja taloussuunnitelmassa ei ole varattuna varsinaista määrärahaa vesihuoltolaitoksien avustuksille. Sanallisissa tavoitteissa on haja-asutusalueiden vesihuollon osalta todettu seuraavasti: Kunta avustaa harkinnanvaraisesti yksityistalouksia ja yhteisöjä talousveden laitteiden ja putkien rakentamisessa (ei tueta liittymismaksuja). Avustuksista päättää kunnanhallitus tapauskohtaisesti.

Ranuan kunta on yhdessä Ranuan Infra Oy:n kanssa järjestänyt yhteistilaisuuksia kylien vesiosuuskuntien kanssa. Tilaisuuksissa on ilmennyt tarve selvittää osuuskuntien yhteistyömahdollisuuksia sekä muita kehitystoimenpiteitä, joilla

vesiosuuskuntien tulevaisuuden toimia voidaan kehittää.

Näiden tarpeiden pohjalta Ranuan kunta anoi Lapin ELY-keskukselta avustusta hankkeeseen, jolla selvitetään Ranuan vesilaitosten yhteistyön kehittämistä. Lapin ELY-keskus on 25.2.2020 myöntänyt 20.000 euron suuruiselle hankkeelle avustusta 50 %, josta toinen 50 %:n osuus on sovittu jaettavaksi Ranuan kunnan, Ranuan Infra Oy:n sekä hankkeeseen mukaan lähtevien vesiosuuskuntien kesken.

Hankkeesta on pidetty aloituspalaveri 13.3.2020, jossa sovittiin kustannusten jaosta palaverissa mukanaolevien vesilaitosten osalta siten, että hankkeen kustannukset jaetaan vesilaitosten liittymien mukaan siten, että maksu on maksimissaan 7,00 euroa liittymää kohden. Mikäli mukaan lähtevät muutkin vesiosuuskunnat, liittymismaksu liittymää kohti pienenee liittymien määrän kasvaessa.

Hankkeen tavoitteena on selvittää vesiosuuskuntien erilaisia yhteistyömahdollisuuksia kuten esimerkiksi yhteisiä hankintoja, työntekijää ja hätäapukalustoa. Lisäksi hankkeessa on tavoitteena kartoittaa osuuskuntien taloudellisia resursseja sekä taksoja siten, että taksat luovat pohjan taloudellisesti varmalle toiminnalle, joka kestää myös mahdolliset tulevaisuuden saneeraus- ja laajenemistarpeet. Lisäksi on ilmennyt tarvetta selvittää osuuskuntien yhdistämistä tai ostopalvelun käyttämistä vaativimpiin tehtäviin esimerkiksi vesi-isännöinnin kautta.

Selvitystyön yhtenä tavoitteena on saada vesiosuuskuntien talous siihen kuntoon, että vesiosuuskunnat voivat hoitaa korjaus- ja laajennustarpeensa kassavaroin, pankkilainalla tai uusien linjojen osalta liittymismaksuilla. Meneillään olevan selvityshankkeen myötä saadaan kokonaiskuva kunnan vesilaitosten taloudellisesta tilasta, tulevaisuuden investointitarpeista tarpeista sekä yhteistyötavoista tulevien vuosien varalle.

Ranuan kunnalla ei ole tällä hetkellä linjauksia yksittäisen vesiosuuskunnan tukemisesta tai avustuksen hausta vesiosuuskunnan puolesta vesiosuuskunnan hankkeisiin.

Esityslistan mukana jaetaan Pohjasperän vesiosuuskunnan esitys kunnanhallitukselle.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että Ranuan kunta ei lähde hakemaan avustusta Pohjasperän vesiosuuskunnan puolesta.

Perusteluinaan kunnanhallitus toteaa, että kunnassa on parhaillaan käynnissä Ranuan vesilaitosten yhteistyön kehittämisen selvitystyö. Hankkeessa selvitetään hankkeeseen mukaan lähtevien vesilaitosten tulevaisuuden tarpeet sekä kartoitetaan yhteistyömahdollisuudet. Selvitystyön jälkeen Ranuan kunta linjaa ne toimet, joiden avulla vesihuoltoa voidaan kehittää yhteistyössä Ranuan Infra Oy:n ja kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien kanssa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
tekninen/johtajarakennustarkastaja Risto Niemelä
puh. 040 704 9623, etunimi.sukunimi@ranua.fi